

Včeraj je pri svojih stariših v Medlogu pri Celju umrl g. Martin Krušič, doktor vsega zdravilstva, za jetiko komaj 30 let star, previden sè sv. zakramenti, ki je po dovršenih šolah še le drugo leto bil zdravnik v Celji. Rajni bil je sin poštenih kmečkih starišev Martina in Mice Krušič, ki so svoje otroke brez velikega premoženja že skoraj vse lepo preskrbeli. Ivan je profesor, France hišni posestnik v Celji, Jakob kaplan in Vincenc je že sedmošolec, dve hčeri ste omoženi, ena je še samica. V nobeni družini na zemlji ni popolnega veselja in tako tudi tukaj. Naj bo poštene žlahti v tolažbo sočutje, ki se je pokazalo danes pri pokopu. Ne le veliko kmetov, temuč tudi vse mesto bilo je zastopano. Slovenci občutimo zgubo takih mladih narodnih mož toliko bolj, ker so redki. Daj mu Bog večni mir! Pri jami je č. g. opat molil za rajnega narodnjaka, ki ima le slovensko žlahto — nemški. Dijaki peli so slovenski. — Našemu mestu proti ponočna tema, ker delniško društvo, ki je še le pred par leti gazometer postavilo, prišlo je na kant. Govori se, da se je vsa stavba prevelikansko napravila in da celo podvzetje hočeta 2 mestjana kupiti.

Iz Frauheima. (Podiranje cerkve — osepnice.) Začeli smo dozdažno dosluženo cerkvo sv. Ane razdirati in podirati. Radi bi svoji patroninji postavili lepšo svetišče. Med tem imamo za naprej v Frauheimu le eno in sicer rano službo božjo ob nedeljah in praznikih v stari zakristiji, ki se je za silo preuredila v kapelo. Pozna božja služba se pa obhaja v Planincah v tamošnji veliki kapeli. Večernice bomo imeli v Planincah in doma v Frauheimu. — Po našej fari zdaj hudo razsajajo osepnice. Pet po šest bolnih ljudi štejejo posamezne hiše. Pri Razbončanovih je v 4 dnevih umrlo četvero mladih ljudi. Še hujše pa neki razsajajo osepnice v slivniški fari zlasti v Račah. Bog nam daj brž toplejšega vremena. Delo hudo zaostaja, živini pa je začelo klaje, ali krme pomenjkovati. Pravijo, da je po nekaterih krajih tudi vinska trta pozebila. Za ozimino se pa sploh bojimo. Bog pomagaj!

Iz Zreč pri Konjicah. (Sumljiva smrt.) A. Silli, lončar je že veliko let po svetu potoval. Več časa že je v Vitanji delal pri nekem lončar. mojstru. Na dan sv. Štefana je še bil v neki krčmi zunaj trga. Ker je snežilo, prosi za dežnik. Gospodar mu ga da in Silli se poda zvečer v trg domu po cesti, ne hudo vinjen. Na dan Svečnice zapazi nekdo truplo za vodoj v snegu blizu te krčme. Spoznajo da je to A. S. Dežnik je še bil pri njem in žepna ura, denarja pa ne. On si je že veliko denarja prihranil. Bil je skrben človek. Zato se pa sumi, da je bil umorjen zavolj denarja, in za vodo potegnjen.

Spoštovana gospa, stara mati Franciška Vukošek v Zrečah, je po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti 83 let stara 12. t. m. zjutraj umrla. Pogreb je bil sijajen.

Iz Slovengradca 9. sušca. (Pozor!) Neka jako zvita sleparka se od fare do fare klati. Pri mežnarjih pa tudi pri drugih ljudeh, ki so z duhovniki v kaki dotiki, poprašuje po duhovnikov denarstvenih razmerah, najbolj pa po njihovih duševnih kakovostih. Tudi cerkve in njene prostore skrbno opazuje. Konečno pa duhovnike po spovednicah in prebivališčih nadleguje. Navadno pravi, da je iz Maribora doma, in hčer bogatih že mrtvih starišev, da je bila 10.000 gld. posedovala, a da je njeni lansko leto v Marenbergu umrli mož vse zapravlil, in njo s tremi otročiči, kojih starejše je tri leta staro, brez vse pomoči zapustil. — Ker nima kaj živeti, je otroke v stanico zaprla in zapustila, sama za sebe pa sklenola smrt storiti. Neka nevidna moč jo je gnala danes v cerkev itd. Ko je slovengraški župnik iz spovednice vstal, in nje ni hotel več poslušati, je vzela neko steklenico in njo na usta nastavila, ter rekla: Nun erwarte ich hier den Tod! Zdaj pa tukaj smrti pričakujem. Da na tak način vsak v zadrego pride, se lahko ve. Tudi v Starem trgu in pri sv. Martinu je enako delala — in je brž ko ne zdaj na potu proti Konjicam. Posvetna oblast je na njo že upozorovana.

Iz Terbovelj. (Strašna smrt pod zemljo.) V premogovih jamah Zagorskih podpisalo je četrtek 3. t. m. 5 knapov. Enega je udarila voda in šuta kar sama iz štolna (rov), da še menda ozdravi. Druzega so prvi dan mrtvega izkopali. Tri pa je zaprlo v praznem rovu okoli 6 sežnjev dolgem. Kar koli mogoče, storili so jih rešiti, ker pa je bilo udrlega blata okoli 14 sežnjev na debelo, so še le sedmi dan do ubogih dokopali. Ko jim je bilo zraka, kateri da dihanje, zmankalo, so obnemogli, svojo knapovsko obleko glavi podložili, ter eden poleg drugega v smrtno spanje legli. Eden, ki se je smrti menda najdalje branil, narisal je še na borov steber s trdo šibro slovo: „Z Bogom, ljubi bratje molite za nas, in molite k sv. Barbari, da vas ne zadene taka strašna smrt, kakor jo mi tukaj globoko pod zemljo zdaj storimo“. Tri ali štiri dni in noči trpeli so toliki smrtni strah in muko. Slovesnim pogrebom nesli so počivat mučenike toliko nevarnega rudarskega poklica. Trije zapustili so uboge udove in otročiče.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za nas Slovence se nekoliko slabo kaže pri volitvah od tistega časa, kar nam je liberalizem složnost razdril. Zato nas pa jako veseli slišati, da so naši slovenski nasprotniki, tako zvani Mladoslavenci, nekoliko bolj hladnokrvni postali. To se vidi pri volitvi novega poslanca na mesto umrlega dr. Koste, na Kranjskem. Zedinili so se vendar naposled v enem kandidatu g. Graseliju, posestniku in iskrenem rodoljubu slovenskem. Upamo, da bode zmagal! Te dni jo grof Brandis predložil v državnem

zboru prošnje 265 kmetov, srenj zgornje-avstrijskih. Srenje prosijo, da se kmetom toliko poslancev voliti dovoli, kolikor njim po njih številu in donesku denarstvene in krvne dače gre; to se reče, da bi kmeti prav po liberalnem nauku v volilnem redu in pravici toliko veljali, kolikor plača na krvi in dači. Kajti po novem volilnem redu je postavno sploh liberalnim mestom odmerjenih 6krat več poslancev, kakor kmetiskim prebivalcem. Pri obravnavi je blagi grof nasvetoval, naj se prošnja izroči posebnemu odboru. Ali liberalna večina je nasvet zavrgla: to se reče: niti razgovarjati se nečemo o tem, kar ti: „pauri“ zahtevajo. Vse prošnje so se vrgle pod liberalno klop. No, jezili se nad tem ne bomo! Vendar mislimo, da imajo Staročehi prav, ki vedno trdijo, da je najboljša v tak rajhsrath voliti poslance, ki vanj — ne grejo. Tiroleci so tudi teh misli. Volili so pretečeni mesec barona Dipaulija s tem, da ne smejo iti v državni zbor. Takisto se bo zgodilo z g. Giovanelli-jem. Brž ko ne bo tudi na nas Slovence prišlo odločiti se, voliti može, ki ne pojdejo v državni zbor, dokler se kmetiskim ljudem popolnem ne povrne — enakopravnost.

Ogrski minister Tisza, ki je zdaj kot minister zgubil poslanstvo, se svojim poprejšnim volilcem v Debrečinu zopet ponuja za poslanca. Ali ti mu pomenljivo odgovarjajo: „mi smo te poprej volili zavolj tega, kar si nam obetal, pa ne zavolj tvoje osebe.“ To kaže, da novi minister niti pri svojih starih volilcih nima več popolnega zaupanja.

Izmed poročil iz vnanjih držav je najvažnije to, da je pravi kralj španski Karl VII. zaroto, katero je nekdanji vojskovodja njegovega očeta, glasoviti general Cabrera, zoper njega snoval, srečno in popolnem zadušil. Vedno napreduje. Tako je prav!

Razne stvari.

(Zastran: katekizma svetega leta) dohajajo iz mnogo krajev prašanja, ali se nebi pri drugem natisu še dodale potrebne molitve in litanije. Nam se je kazalo, da tega ni potreba, ker se za svetoletno pobožnost potrebne molitve itak v slehernih molitvenih bukvicah nabajajo.

(Zastran dr. Jož. Krajnc), smo dolžni svojo opazko št. 11. toliko popraviti, da naši bralci pozvedo, da je rajni bil nekdanj iskren Slovenec, posebno od l. 1848.—50. Leta 1848, ko so v Gradcu živeči domoljubi, med njimi dr. Muršec, dr. Razlag, dr. Dragoni... ustanovili politično-literarno društvo: Slovenijo, bil je dr. Krajnc eden najdelavnejših udov. Branil je naše narodne pravice po raznih časnikih in tudi v posebni nemško pisani knjižici. Leta 1850. in 51. je učil na graškem vseučilišču več predmetov juridičnih. Poznej

je moral Gradec zapustiti in se preseliti v Herrmanstadt. Večkrat ali vselej zastoj je prosil za kako mesto advokata ali notarja na Slovenskem. Njegov součenec in zdajni minister Stremayer mu je pomagal v Innsbruck. Narodni profesorski kolegij v Pragi ga je pozval na praško vseučilišče. Ondi je tudi umrl.

(Žganja pijan) človek jo obležal v pozni noči na trdem snegu ter nesrečno zaspal. Njegov pesek pa, ki ni bil pijan, je pri njem čuval. Ljudje v bližnji vesi so slišali cvilenje in lajanje zveste stvarice, ki njih je na pomoč klicala. Ali nihče si tega ni domislil. — V jutru je bil človek mrtev.

(Draga dekliška šola v Celovcu) bo stala svojih 180.000 gld. Večidel si njo želijo le liberalci, ki tamošnje dekliške učilnice ne trpijo in nje tudi razširiti nečejo, ker v njej učijo č. s. Uršulinarce. Da se tem ognejo naložijo sebi in svojim somestjanom ogromne stroške. Razširjenje uršulinške šole nebi več koštalo, kakor 6000 gld. Aboten pa drag strah pred Uršulinarcami!

(Smo mi Slovenci ali Nemci?) Dva učitelja, ki sta za to plačana, da potujeta in ljudi v kmetijstvu podučujeta, sta se napovedala, da prideta te dni na Laško kmetov podučevati seveda nemški, ker slovenski ne umeta. Dva soseskina zastopa sta odgovorila pismeno, da, ako bota slovenski učila, nju bodo radi poslušali, nemški ne umejo. Čudni so ti ljudje, ker menijo, da mora zavoljo njih vsak nemški znati!

(Iz pred celjske sodnije) 11. t. m. so porotniki krivega spoznali hudodelstva tatvine Anton-a Slomšek-a iz Ponikve, ki je bil v 6letno težko ječo obsojen. 12. t. m. France-ta Medved-a iz Trbovlj zavoljo uboja, ki je dobil 5 let. 13. t. m. Jakob-a Florjančič-a iz Ptuja zavoljo oskrunjenja — 6 let težke ječe.

(Konji utegnejo postati dragi). Dobre 3½ — 7 let stare žebce kupuje naša vlada do konca maja. Brž ko ne bodo tudi Francozi prišli po konje, ker njih na Nemškem ne smejo kupovati. Potrebujemo pa za svojo vojno više 10.000 konjev.

(Dravski most nad Borlnom) napraviti je ptujskemu okr. zastopu dovoljeno. Do l. 1877. mora most postaviti, zato pa sme 50 let mostnino pobirati.

(Učiteljska skušnja) za ljudske in mestjanske šole se bode letos v Gradcu vršila meseca aprila t. l. Kdor njo hoče delati, ta se mora do 28. t. m. pri ravnatelju (dr. Vrečko) izpraševalne komisije oglasiti.

(Javna zahvala). Savinski naročniki „Slov. Gospodarja“ bivšemu vredniku in zdajšnjemu Konjiškemu nadžupniku č. g. dr. Ulagi srčno zahvaljujejo za krepko, možato in nevstrašno vredovanje in mu ob enem iz srca želijo na njegovem novem mestu srečo, milost in blagoslov božji.

Naročniki.